

Nüsrət Kəsəmənli

BİRİ VARDI, BİRİ YOX

Olan olub, keçən keçib bəlkə də,
İndi daha kövrəlməyin yeri yox.
Ömrüm boyu belə gəlib mənimki
Əvvəlindən biri vardi, biri yox.

Uzaqdaydı mən istəyən ocaqlar,
Ürəyimdən gəlib keçdi sazaqlar.
Atalıdyı, analıdyı uşaqlar,
Bizim evdə biri vardi, biri yox.

Gözlərimə doldurmuşam yaşışı,
Bir köynəkdə çıxarmışam mən qışı.
Şalvar-pencək geyinirdi tay-tuşum,
Məndə isə biri vardi, biri yox.

Üzüm güldü, tələbəyəm deyəndə,
Sıxlırdım dost pencəyi geyəndə.
Müəllimlə dil tapa bilməyəndə
Qiymətimin biri vardi, biri yox.

Qəlbim yandı ilk sevgimdən, eşqimdən,
Dara düşdüm, əl ummadım heç kimdən
Məclislerdə can deyib can eşidən
Dostlarımdan biri vardi, biri yox.

Mən orduya nələr görüb getmişdim,
Ürək alıb, ürək qırıb getmişdim.
İki qızı könül verib getmişdim,
Qayıdanda biri vardi, biri yox

Uzaq gəzdi əmi, dayı, bibilər,
Sözərəsi mənə "evlən" dedilər.
Nişan üçün iki şey istədilər,
Məndə isə biri vardi, biri yox.

Vaxt gələcək bu günü görəcəksən,
Çox suala gözünü döyəcəksən.
Vaxt gələcək sən özün deyəcəksən,
Deyəcəksən: "biri vardi, biri yox!"

GETMƏK İSTƏYİRSƏN...

Getmək istəyirsən,
bəhanəsiz get,
Oyatma mürgülü xatirələri.
Səsin həmin səsdir, baxışın ögey,
Gedirsən, səsin də yad olsun barı.

Sən dəniz qoynuna tullanmış çiçək,
Üstüne dalğalar atılacaqdır.
Saxta məhəbbətin, saxta sənədtək
Nə vaxtsa üstündə tutulacaqdır...

Yollarlək döşənib ayaqlarına
Sənə yalvarımmı?..
Bu mümkün deyil.
Qoymaram qəlbimtək yüksərəm sına
Alçalıb yaşamaq ömrə-gün deyil...

Demirəm, sən uca bir dağsan, əyil,
Demirəm, qalıbdır əlacım sənə.
Nə sondə məhəbbət qara pul deyil,
Nə mən dilənçiyəm əl açım sənə.

Getmək istəyirsən,
nə danış, nə din,

Unut! Elə bil ki, sevdiyin oğlan Getdiyin oğlanmış, Nüsərət deyilmiş...

Yox ol xəyal kimi dumanda, çəndə.
Nəyimi sevmişdin,
deyə bilmədin,
İndisə yüz eyib görürsən məndə...

Getmək isteyirsən,
bəhanəsiz get,
Oyatma mürgülü xatirələri.
Səsin həmin səsdir, baxışın ögey,
Gedirsən, səsin də yad olsun barı...

DÜNƏN TOYUN İDİ...

Sağlıqlar deyildi çığır-bağırla,
Üşüyen qəlbinə girən oldumu!
Gözündən qəlbinə düşən çığırla
Axan göz yaşını görən oldumu!

Sağlıqlar uzandı...
səhərə kimi
Çalıb-oynadılar, kef eylədilər,
Çırçıp pillələrə son ümidi
"Vağzalı" üstündə dəfn eylədilər.

Son ümid!
O mənim gərəyim idı...
Yoluna şam tutdu neçə qız, gəlin.
Şam deyil,
o mənim ürəyim idı,
Son dəfə yanırkı yolunda sənin.

Getdin...
O köhnə yol nur yolu idı,
İzin düşən yerdə gül açmadı ki?
Özgəylə keçirdin o yolu indi,
Ayağın altından yer qaçmadı ki?

Bu yollar nə yaman vəfasız imiş,
Niyə cılıklıñib tökülmədilər?
Düşüb qədəmənə hər yoxuş, eniş
Niyə ürəyimə çəkilmədilər?..

Başına gül-çiçək səpdilər o gün,
Alişan qəlbinə su səpmədilər.
"Get" deyib
alnimdan öpdüler o gün,
Sınıq taleyini düzəltmədilər...

Güldün...
Gülüşünün ömrü çox qısa,
Bir həsrət axırdı qanında sənin,
Orda bütün yerlər tutulmuşdusa
Yerim görünürdü yanında sənin.

Dünən toyun idı...
Xoşbəxt olasan!
Görünür bu bizə qismət deyilmiş.
Unut!
Elə bil ki,
sevdiyin oğlan
Getdiyin oğlanmış,
Nüsərət deyilmiş...

ETİRAF

Ömür-gun yoldaşımı

Fikirli gəlirəm,
Dalğın gəlirəm,
Qayğılı gözlərin çəkir şəklimi.
Bəzən gec gəlirəm,
yorğun gəlirəm
Bitirsən qapıda bənövşə kimi...

Bəlkə min suçumu bilmisən mənim,
Birini üzümə vurmamışan heç.
Eyahamlı üzümə gülmüşən mənim,
Bircə yol üzümə durmamışan heç.

Hər kəs taleyilə gəlir həyata,
Demirəm, ürəyi yumşaq olmuşam.
Dəcəl balalara müləyim ata,
Səninçün ən dəcəl uşaq olmuşam.

Sənsən dağlar" kimi səbrlə dözen,
Bəlkə tərəddüdlə çox döyüşmüsən.
İsti bir sevgidən yazmışam bəzən,
Soyumuş çayımı sən dəyişmişən...

Üzümdə kədərdən bir iz görəndə
Şirinim olmusan,
Acım olmusan.
Qohumdan, tanışdan pis üz görəndə
Sən anam olmusan,
Bacım olmusan.

Bir kövək şerimdən gözlərin dolub,
Nə deyim,
Özgədən çox yazıl qələm,
Nə qədər düyünlü günümüz olub,
Düyünlü qaşın görməmişən mən...

Bir əlin mətbəxdə
qabda-qasıqda,
Bir gözün istidə, tüstüdə olub.
Bir əlin beşikdə
oğul-uşaqda,
Bir gözün həmişə üstümdə olub.

Yollar çarpaz-çarpaz,
Yollar qarışq...
Gecə yol gəlirəm qulağı səsədə.
Bizim pəncərədən süzülən işiq -
Gözünүn nurudur yolumun üstə.

Fikirli gəlirəm,
Dalğın gəlirəm,
Qayğılı gözlərin çəkir şəklimi.
Bəzən gec gəlirəm,
yorğun gəlirəm
Bitirsən qapıda bənövşə kimi...

GECİKDİ BU YAĞIŞ...

Daha bu yaşışa otlar göyərməz,
Daha bu yaşışa lalelər sönməz.
Bu yaşış buludun yükü deyil ki,
Bu yaşış bir simurq tükü deyil ki,
Yandırsan ömrə-gün qayıda geri,
İndi ürəyimiz - köhnə yurd yeri,
Daşı nəmlidir.

Sevgimi uçurub bir ümid kimi
Torpağı qəmlidir,
Daşı qəmlidir...
Sırsıra asılıb gül budağından,
Bahan itirdin,
Yayı ötdürün;
Qış gəldi,
yatmışan fil qulağında...
Beləcə gün keçdi,
zaman gecikdi,

Gecikmiş istəyi nədi göylərin?
İndicə buludlar tökülcəkdir,
Ürəyi doludur xatirələrin.
Dindirsən,
təəssüf hönkürəcəkdir.

Qırılıb yatıbdır dolama yollar,
-Boynuna dolanar o ilan kimi
Dəymə,
qoy uyusun nisgil arzular
Yasandan tutacaq ayılan kimi...

Bu göz yaşlarıyla,
Bu yalvarışla
Yolların tozunu yatırmaq olmaz,

Küsülü illerin istəklərini
Daha mənzilinə çatdırmaq olmaz.

Yumaz ki dünəni selləmə yaşış,
Bayılmış dünənə çilləmə yaşış...
Gecikdi bir arzu,
gūman gecikdi.
Gecikdi bir yaşış,
yaman gecikdi.

Yaşadıq nigaran, qulağı səsde,
Ömürdən öteri ciçirlər kecdi.
Bizim ümidiımız axır nəfəsdə
Nə qədər çırpınsa
yenə də heçdi...

Daha oyanışa gūman ki, yoxdu,
De, nəyə gərəkdir bu son bərəət?
Səndən bir məhəbbət uman ki, yoxdu.
O güvəncili dağlar marala qaldı,
O məxmər çəmənlər sarala qaldı,
Vaxtında yağımadı, nur ciləmədi
Buludlar qarala-qarala qaldı...

Məni bu gündündə soraqlama sən,
Məni dünənidən taparsan indi.
Bu gün qədərki kədər mənimki,
Bu gündən sonrakı kədər sənindir.
Qovmadın başından
duman gecikdi,
Gecikdi bu yaşış,
yaman gecikdi...

SƏN DEMƏ, TƏZƏDƏN SEVMƏK OLARMIŞ...

Sən demə, təzədən sevmək olarmış,
Təzədən gülə bilərmiş.
Küsüb gözüyaşlı gedən məhəbbət
Peşiman-peşiman gələ bilərmiş.

Ürək bulud kimi boşalırsa da
Demək, bulud kimi təzədən dolur,
Sonuncu şöləsi titrəyən şamdan
Ayri bir şamı da yandırmaq olur.

Sən demə, təzədən sevmək olarmış,
Köhnə yaraları vaxt, zaman silir,
Kəsilən budaqla ölen ağaclar
Təzə pöhrələrlə dirilə bilər.

Ağlaya-aglaya dünyaya gəlib,
Biz ana südüylə gülməmişikmi?
Hər axşam sapsarı batan günəş
Hər səhər təzə-ter görəməmişikmi?

Sən demə, təzədən sevmək olarmış,
Sevgi fursət deyil quş kimi uça.
Nə də kölgədir ki,
qaçasan qova,
Ya da sən qovasan,
o səndən qaça...

Çıxarsan qəlbindən öten sevgini,
Bir gün də tənhalıq sıxacaq səni.
Kiməsə etdiyin yaxşılıq kimi
Məhəbbət qarşına çıxacaq sənin.

İlk sevgi yuvadan düşən quşcuğaz,
Körpə qanadları pöhrələnməyib.
Məcnunun ahiyla uçan məhəbbət
Min hiylə əliylə yerə enməyib...

Mən ki, görməmişəm sevgini susan,
Məhəbbət zirvədə bəslənən qarış.
Kim deyir, bir dəfə sevilir insan,
Sən demə, təzədən sevmək olarmış...